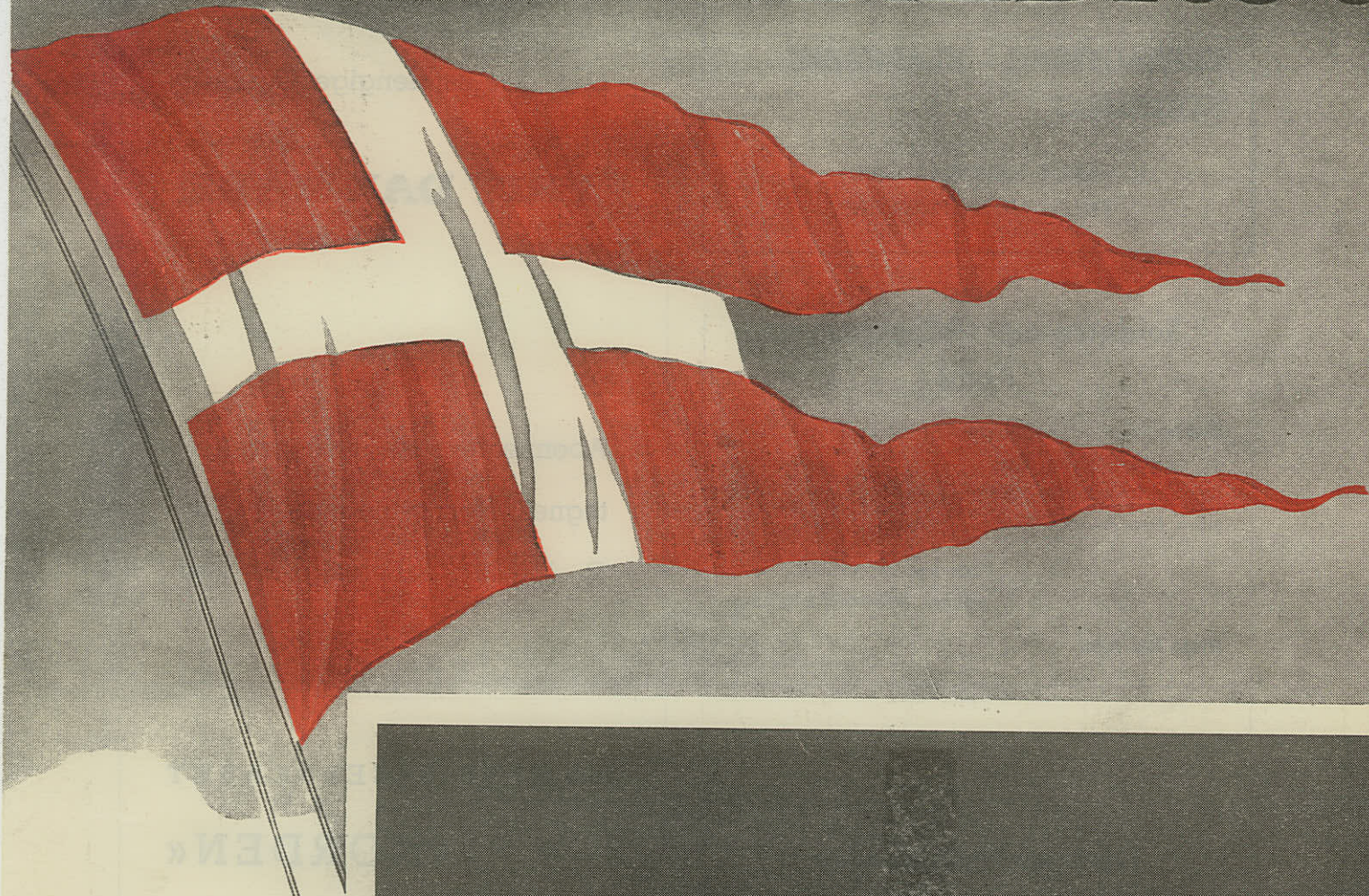

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte I - Januar
34. Aarg. - 1947

Mindekorset for de omkomne danske Søfarende
rejst i Nyhavn i København.

Marineforeningen, Haasjøgade, Frederiksberg

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

SUENSON & JESPERSEN

TOLDBODGADE 2
KØBENHAVN K.

BEFRAGTNING - KLARERING SKIBSSALG

TELF. CENTRAL 9360
TELG.-ADR.: „FIFTEEN“

Soldaten og Orlogsgastens Fond

Enhver, som er dansk fra Top til Taa
og sætter deri en Ære,
bør aldrig udenfor Hjemmet gaa
uden *Den danske Kokarde* at bære.

*Faas ved Henvendelse i
enhver Sølvvareforretning*

Pris: Kr. 3,50

Læs det uafhængige Ugeblad

FRIT DANMARK

Abonnement Kr. 4,00 pr. Kvt.
tegnes Nørrevoldgade 11, K.
C. 15.745 — Løssalg 35 Øre

Dampskibsselskabet

DANIA ^{A/}/_S

København

DAMPSKIBSSELSKABET

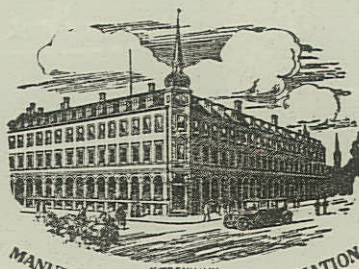
»NORDEN«

Aktieselskab

P. Brown jun. & Co.
Amaliegade 49

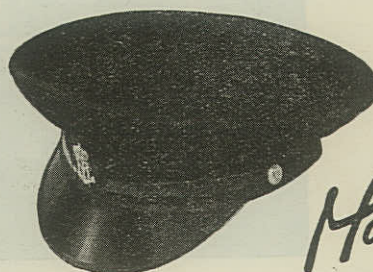
AKTIESELSKABET

C. OLESEN

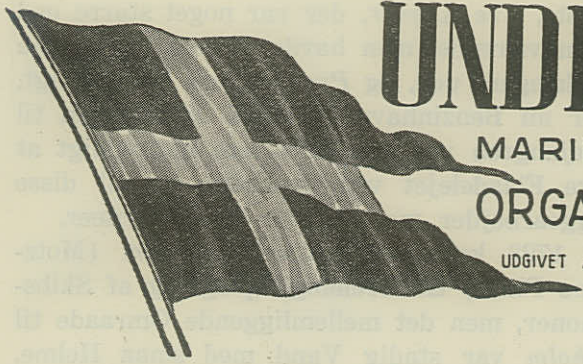
KØBENHAVN
MANUFATUR EN GROS OG FABRIKATION
DANSK PLYDS OG MØBELSTOF-FABRIK I KASTRUP

Marineforeningens Uniformshue i
Officersmodel

*Magasin
du Nord*

Guldrækkeriet, Stuen

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD
ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN

REDIGERET AF G. HONNENS DE LICHTENBERG

HOVEDFORENINGENS KONTOR: HAVNEGADE 55 · KØBENHAVN K. · PALÆ 2886 · KONTORTID 13—16 · POSTKONTO 1608

Kort Rids af Holmens Historie i ældre Tider

Ved den komitterede ved Flaadens historiske Modelsamling,
Orlogskaptajn P. HOLCK

Da Chr. IV anlagde Christianshavn og befæstede denne Bydel med en Vold, laa det daværende Orlogsværft — *Bremerholm* — paa Arealet, der strækker sig fra Holmens Kirke rundt Havnegade og Nyhavn til Charlottenborg paa Kongens Nytorv, hvorfra en Kanal — Holmens Kanal — førte op forbi Holmens Kirke til Christiansborg Slotsplads.

Byens Havn var da de nuværende Kanaler om Christiansborg og nogle af de nu opfyldte Omraader.

De større Skibe laa opankrede eller fortøjede paa »Strømmen« fra Langebro til Nyhavn.

En særlig Krigshavn — *Tøjhushavnen* — var anlagt mellem Tøjhuset og Proviantgaarden, hvor en Flaadestyrke kunde udrustes i Hemmelighed, da den var helt skjult af Omverdenen. Her findes nu Bibliotekshaven, og det Kgl. Bibliotek er bygget paa gamle Hvælvinger, som dengang var bygget til Oplag for Chr. IV's Galejer.

Hele det nuværende *Holmen* med *Flaadestationen* og *Orlogsværftet* var dengang Vandomraade mel lavt Vand og enkelte Sandbanker, der strakte sig fra Christianshavn til Refshalen (Burmeister & Wain) og beskyttede Havnen mod Sø og Isgang Øst fra.

Til at beskytte Havnen og Byen mod Angreb fra Søen anlagde Chr. IV et Batteri omtrent, hvor U-Baadsstationen er nu, og byggede herfra en Bro over til Bysiden med Gennemsejling og et Blokhuis.

Efterhaanden blev Havneomraadet for lille, og under Frederik III anlagdes Kastellet, som effektivt kunde beskytte Indsejlingen, idet den sejlbare Rende gik tæt forbi Kastelspynten, og derefter flyttedes Toldboden til dens nuværende Plads, hvor der posteredes et Vagtskib til Kontrol med Indsejlingen.

Flaadens største Skibe laa stadigt opankrede paa Strømmen udfor Havnegade, men da hele Flaaden med de tæt sammenpakkede Skibe var truede med Ødelæggelse ved en Brandkatastrofe, maatte man se sig om efter en bedre Plads, og under Chr. V udsaa man da det nuværende *Flaadens Leje*, der blev indpælet som et nærlig kvadratisk Areal i den nordlige Del, omtrent til Torpedobaadsbroerne og kaldtes »Hocken« (Betegnelse for et Hjørne — det hollandske Hook).

En stor Muddermaskine blev bestilt i Danzig, og omkring 1685 var dette Vandbassin tjenligt til Formaålet og blev delvis omgivet med en Løbebro.

Et Blokhuis med Kanoner byggedes ved det nuværende Bommens Vagt, saaledes at Vagtskibet kunde inddrages, og paa Strækningen herfra til *Nyholm* sænkedes udrangerede Orlogsskibe for at beskytte Flaaden mod Isgang Nord fra. Der opførtes yderligere 2 Batterier, det ene, hvor Flydebroen nu er, og det andet paa Batteriet »Sixtus« Plads til Beskyttelse mod fjendtligt Angreb.

Hele Omraadet Nord herfor (den nuværen-

de Yderhavn) var aabent og kunde da bestryges med Kanonild fra Kastellet mod Øst og fra de nyanlagte Batterier mod Nord, saaledes at det var umuligt for en fjendtlig Flaade at opholde sig her eller nærme sig Havnen, ligesom nogle Batterier paa Amagerkysten til Kastrup Knæ forsvarede denne aabne Kyststrækning.

Dette store og bekostelige Anlæg, der var saa vel udtænkt, blev snart truet af en ny Fare, idet man netop paa denne Tid havde opfundet Bombardeer-Galieten, der med svære Morteerer kunde bekaste Flaaden udenfor Kanonerens Rækkevidde, hvorfor det var nødvendigt at forlænge Christianshavns Vold for at bringe Omraadet indenfor den egentlige Fæstning, som København dengang var. Det uhyre Arbejde med at skaffe Jord og Arbejdskraft til dette store Voldanlæg med Bastioner og Grave var netop tilendebragt, da Krigen brød ud i 1700, men Kanonstillingerne var ikke færdige, saaledes at Skibene var udsat for Bombardement, da den forenede svensk-engelsk-hollandske Flaade indesluttede Byen fra Søsiden, og Flaadens Skibe maatte derfor varpe ind i Innerhavnen og udtage Krudtet for ikke at risikere total Ødelæggelse, dog Kastellets Kanoner og udstationerede Flydebatterier (Støkkepramme) holdt Fjenden udenfor effektivt Bombardement af selve Hovedstaden.

Datidens Orlogsskibe var hidtil blevet bygget paa *Bremerholm*, men da Afløbningsforholdene var vanskelige, og de største Skibe undertiden løb tværs over Havnen og tørnede mod Knippelsbro, bestemte man sig til at oprette et Skibsbyggeri ved det nye Flaadeleje og foretog Opfyldning af den lille Sandbanke: *Nyholm*.

Som det første Skib afløb her Orlogsskibet *Dannebrog* i 1692, der senere blev saa berømt ved *Ivar Huitfeldts* Daad i Køge Bugt 1710, da det sprang i Luften, og hermed var Begyndelsen gjort til det nuværende Orlogsværft, og Øen blev snart udvidet til at bære 3 Beddinger med tilhørende Værksteder, Smedie og andre Bygninger.

Københavns Havn led af den Fejl, at der kun fandtes et Hovedløb, som relativt let kunde blokeres ved Overtumpling, og desuden savnede man fremskudte Batterier, som kunde holde Fjenden paa Afstand og sikre Ind- og Udsejling for Flaadens Skibe.

Under den store nordiske Krig var det derfor nødvendigt at anlægge 2 Søforter, nemlig: *Tre Kroner* og *Prøvesteenen*. De byggedes begge af sænkede Orlogsskibe, der fyldtes med

Grus og Sten og ombyggedes med Pæle. Det største, *Tre Kroner*, der var noget større end det nuværende, men havde samme Facon, laa lidt længere ude, og *Prøvesteenen* blev anlagt, hvor nu Benzinhavnen findes. Af Hensyn til Galejangreb var det endvidere nødvendigt at sikre Flaadelejet ved Stakader, og til disse Byggearbejder medgik over 10.000 Træer.

I 1723 købtes Øen *Christiansholm* (Motzmanns Plads) til foreløbig Oplagring af Skibskanoner, men det mellemliggende Omraade til *Nyholm* var stadig Vand med smaa Holme, der efterhaanden opfyldtes, saaledes at Terrainet fik det Udseende, det nu har.

Det nuværende Værfts egentlige Skaber er Marinens Administrator Grev *Danneskiold-Samsøe*, der omkring 1740 udarbejdede Planer for en rationel Bebyggelse med Magasiner og Kajanlæg efter store Linier, hvor en Flaade paa 40 Linieskibe med Fregatter og mindre Fartøjer kunde udrustes i kortest mulig Tid, idet de forskellige Magasiner havde Kamre til hvert Skibs Inventar, og i Løbet af 30 Aar skabtes her et Flaadeværft, der ansaas for et af de bedste og mest moderne i Verden.

Arsenaløen.

I 1742 paabegyndtes Opførelsen af Arsenallet efter *Philip de Langes* Tegninger, og det stod færdigt i 1746.

Arsenalporten.

Den monumentale Bygning havde Facade mod Vest og dannede samtidig Indgang til Holmen, idet en Vej førte over Christiansholm til en Landgangstrappe lige overfor Bremerholm, hvor Marinen havde sine Administrationsbygninger. Flaadelejet udvidedes nu helt hertil med en Løbebro, saaledes at der blev Plads til de mange Skibe, der i flere Rækker laa fortøjede langs Havnen.

1743 indviedes den nye Tørdok paa Christianshavn (nuværende Asiatisk Co.). Denne Plads udenfor Værftsomraadet var valgt af Hensyn til de mange Kildevæld, der fandtes i Undergrunden. Det var et betydeligt og kostbart Ingeniørarbejde med en meget kompliceret Tømmerkonstruktion, som vakte Opmærksomhed trindt om. Denne Dok var blevet nødvendig, fordi Skibene efterhaanden var blevet saa svære, at de ikke taalte de store Kraftpaa-virkninger, der skulde til for at krænge dem over, naar de skulde køhales for Reparation og Rensning i Bunden.

1754 opførtes paa *Christiansholm* en stor Mastekran af lignende Dimensioner som Nyholms Kran, der kunde indsætte Master i Flaadens næststørste Skibe. Denne Kran blev nedrevet omkring 1870.

Frederiksholm.

De store Takkeladshuse (Hovedmagasinet) byggedes i 1767—1774 (*de Lange*) i Linie med Arsenalet, og disse Bygninger har en Tid været forbundet med et Midterparti som Arsenalets. Øen grænser mod Øst til Tømmergraven, hvor alt Bygningstømmer til Skibene blev ned-sænket med store Vand- og Stenkister af Hensyn til Tømmerets Konservation.

Under Krigen 1807—14 byggedes et stort Antal Rokanonfartøjer, hvortil der efter Krigen byggedes en Række Skure langs Graven.

Da Værftet paa Bremerholm blev nedlagt 1858—60 for at give Plads til Bebyggelse, kunde man ikke længere bibeholde Holmens monumentale Plan og Arkitektur, men maatte i de følgende Aartier for smaa Pengemidler opføre en Række Bygninger til Administration, Magasiner, Værksteder m. m.

Dokøen.

Her byggedes 1854—58 en fuldt ud moderne Dok, og efter Krigen 1914—18 nedlagdes det gamle Skibsbyggeri paa Nyholm og flyttedes hertil.

Nyholm.

Denne Ø er efter Skibsbyggeriets Flytning

blevet moderniseret, men den rummer tillige Værftets ældste Bygninger. De gamle Bindingsværkslænger: *Østre og Vestre Takkeladshuse* er opført 1729 og ret uændrede. *Spante-loftsbygningen* er fra 1742, den rummede i en Periode Konstruktionskammeret og Flaadens historiske Modellsamling.

Nyholms Mastekran (de Lange) er opført 1748—51 og er 10 Fod højere end Rundetaarn (37¼ m). Den anses for Verdens berømteste Havnekran. Murværket er kun en Beskyttelse for den svære Tømmerkonstruktion, den kunde ind- og udsætte Master til Flaadens største Skibe og afløste en tidligere Tømmerkran, noget lavere, som stod paa *Elefanten*. Kranens Løfteevne var 40.000 Pund, men den blev prøvet med 46.000 Pund, da den indsatte det store Hjul i en Muddermaskine straks efter Bygningen.

Nyholms Hovedvagt (de Lange) opført 1744, regnes med det karakterfulde Taarn for Holmens smukkeste Bygning, og den danner sammen med Mastekranen en fin Silhuet, der giver Indsejlingen til København sit Særpræg.

Paa den store Exerцерplads laa de tidligere Byggebeddinger med en Afløbningspavillon for Kongefamilien, opført af *Jardin*. Det var her, Englænderne i 1807 væltede de under Bygning værende Orlogsskibe.

De udrangerede Orlogsskibe, senest Skruefregatterne *Sjælland*, *Jylland* og *Niels Juel*, benyttedes i en lang Periode som Kaserne-skibe og laa fortøjede langs Hønebroen. Men de blev efterhaanden forældede og afløstes af den nuværende Kaserne, der blev taget i Brug 1910.

Elefanten.

Denne Ø blev anlagt i 1728 paa det sænkede Orlogsskib *Elefanten* og anvendtes til Køhalingssplads, hvor de store Skibe overkrængedes med store Gangspil. I tidligere Tid var der tillige anlagt et Batteri til Havnens Forsvar.

SØKRIGSVAABEN

Af Restoplaget af denne udmærkede, interessante og højaktuelle Bog om den moderne Søkrig og dens forskellige Kampmidler m. m. kan der endnu leveres Eksemplarer til en Pris af Kr. 2,75 ved Henvendelse gennem Afdelingerne til Marineforeningens Hovedkontor.

Ved at købe Bogen støtter man samtidig Marineforeningens *Admiral Carstensens Fond*.

HEYDES BOGTRYKKERI

Frederiksholms Kanal 4
Telefon Central 6522

ALT I TRYKSAGER

D. F.

Dampskibs-Aktieselskabet

»MYREN«

HOLM & WONSILD

Vort Varemærke er Garanti
for de bedste Skibsfarver

Dampskibsselskabet

„TORM“

A/s Helsingør Jernskibs-
og Maskinbyggeri

Nybygninger - Reparationer
Vandrørskedler - Overhedere
Smede- og Støbegods
Jernkonstruktioner - Beholdere etc.

Telegr.-Adr.: Skibsværftet Telefon Nr. 1400

A/s Hasle Klinker og
Chamottestensfabrik

København

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

„Normannia“ Stiftet
1916

Trommesalen 5 . Telefoner: C. 18447 . 10068

Ansvars-, Ulykkes-, Brand- og Tyveriforsikring

Toldbodens Motorfærge

v/ N. P. Winding & Transportforretning

Tlf. Central 13717

Privat: Byen 3086

Aktieselskabet

Dampskibsselskabet

ÆRØ

Ærøskøbing

Telefon 18

Knudsen & Homaa

Strandgade 10

København K.

Telf. Amager 6761 . Sundby 4010

Maskinværksted
Skibsreparationer

Lager af
Reservedele for B. & W.s Alpha Dieselmotorer

Salon de Paris

Konditori

St Kongensgade 83
Kronprinsessegade 59

Tlf. 10583
Palæ 544 x

Esbjerg Skibshandel

v/ Harald Nielsen

Hjertinggade 17

Telefon 2198

Esbjerg

Mindeindsamlingen for omkomne danske Søfarende

Den i UNDER DANNEBROGs December Nr. omtalte Indsamlingskomité, hvis Formand er Hans kongelige Højhed *Kronprinsen*, meddeler, at den planlagte Husindsamling efter Aftale med Justitsministeriet vil finde Sted i Dagene fra den 1. til den 8. Marts 1947.

I Komitéens Opraab, som udsendes gennem Dagspressen, fremhæves det, hvorledes den danske Sømandsstand har gjort sin meget store Indsats i den nu afsluttede Verdenskrig, ingen Stand har vel som netop Sømandens og Fiskerens ofret saa mange gode Mænds Liv for Fædrelandets Vel — det er med fuld Ret, at de nævnes som *Danmarks første Frihedskæmpere*.

Det er et Forhold, som aldrig maa glemmes, og Danmarks Befolkning bør i sin Taknemlighed herfor ej heller glemme — som en ringe Tak og Gengældelse — at tænke paa de danske Søfarende og deres efterladte og hjælpe dem, naar dette behøves.

„— Paa forskellig Vis har man indenfor Søfartens egne Kredse søgt at bøde, saa langt Penge hjælper i Sorg og Nød. Men har vi andre sagt dem Tak nok?

En Kreds af Mænd, som ønsker at række Søfolkene en Haand til Tak for det, de gjorde for os alle under Krigen, spørger *Dem*, om De vil være med. Det er ikke noget Fond, man har tænkt at skabe, men man vil bruge selve det Beløb, det maatte lykkes at samle, dels til direkte Hjælp, dels til Hjælp gennem de Institutioner, som eksisterer i Forvejen, og som alle har Brug for større Midler.

Man vil f. Eks. hjælpe en Institution, der hedder „Sommerophold for Sømands- og Fiskerenker“. Den ejer et Hjem i Marstal. Det bør udvides, og der kan bygges endnu et Feriehjem paa Sjælland.

Man vil forøge „Danske søfarendes Mindefond af 1945“ — et Fond, som hjælper Enker, der ikke omfattes af Loven om Hædersgaver eller Krigsulykkesforsikring, fordi deres Mænd f. Eks. er døde af Sygdom i fremmed Havn i Krigsaarene. Man vil søge at oprette et Sømandsinstitut i Forbindelse med Sømandshjemmet „Bethel“s paatænkte Udvidelse. Der findes en Virksomhed i Stockholm, som er et Forbillede. Den raader over Lokaler til Foredrag, Studiekredse, Idræt etc., og den har Kirkesal og Bibliotek. Man vil støtte Uddannelsen af unge Søfolk til Danmarks Handelsflaade, hjælpe unge Mænd til den første Udrustning, naar de skal til Søs, og støtte de gammelkendte Virksomheder: Sømandsstiftelsen „Bombøbøssen“, „Sømandsforeningen af 1856“, „Prins Valdemars og Prinsesse Maries Fond“, og maaske andre Institutioner hjemme og ude.

Og endelig har man tænkt paa at rejse et enkelt Mindesmærke for de krigsforliste, bare en Natursten med et Anker f. Eks. i Holmens Kirkes Grønnegaard. Inde i Kirken kan man sætte en Tavle som den Mindetavle, der blev opsat efter forrige Krig. Et Sted at dvæle i Andagt for dem, som blev tilbage.

Der er Brug for mange Penge. Altid.

Uden Tøven fortsatte danske Søfolk deres Arbejde, truet af Ubaade og Bombemaskiner. Uden Tøven skaffede de Danmark og de Allierede Forsyninger. Uden Tøven hjalp de Landsmænd i Nød.

Lad os takke dem ved hjælpe dem og deres nu.“ —

Marineforeningens Formand, Kommandør *P. Ipsen*, er Medlem af Indsamlingskomitéen, hvis Arbejde fortjener Støtte fra alle — ikke mindst de mange, der interesserer sig for dansk Søfart og den danske Sømandsstands Ve og Vel.

Julehøjtidelighed ved Sømandskorset i Nyhavn

Lille Juleaften holdtes der i Skæret af ca. 400 lysende Fakler i Skumringstiden en smuk og stemningsfuld Højtidelighed ved det smukke Gran-Mindekors, der er rejst for Enden af Nyhavn i København. UNDER DANNEBROGs Forsidebillede i Januar Nr. er netop en Gengivelse af det smukt oplyste Kors, saadan som det har taget sig ud hele Julemaaned.

En Kreds af Mennesker, der hver for sig havde en tung Sorg om Hjertet, havde samlet sig her for trods Juletravlheden at mindes Søens Ofre under den store Krig. En anonym Operasangerinde indledte med „Kimer I Klokker“, derpaa talte Pastor *Birkedal* fra Vor Frue Kirke, og den alvorlige, men smukke Højtidelighed sluttede med Julesalmer.

Formanden og Kassereren fra Marineforeningens Nordre Birk Afdeling nedlagde Juleaftensdag en signeret Krans ved Mindekorset, medens Afdelingsarkitekt *E. W. Marston* og Kommandør *P. Jensen* paa Københavns Afdelingens Vegne den 23/12 nedlagde Kranse med signerede Baand ved Mindekorset for de danske Sømænd i Nyhavn og ved Mindestenen for Søværnets Faldne paa Holmen.

Fra Søværnet

Medio Januar 1947 vil den første af de 2 nye store Torpedobaade — WILLEMOES — blive udrustet til Togt med Orlogskaptajn *K. H. Paulsen* som Chef.

Den 9/12 er Kommandoen skiftet fra Bevogtningsfartøjet HAVKATTEN til Minestryger *M. R. 242*, som skal deltage i Kystbevogtningstjenesten ved Bornholm i Forbindelse med eventuelle Minestrygningsopgaver. Senere vil Bevogtningsfartøjet NARHVALEq paa samme Maade blive afløst af Minestryger *M. R. 233*, som ligeledes vil blive underlagt Bornholms Marinestrikt.

Den 10/12 er Kommandoen skiftet fra Minestryger *M. E. 36* til *M. E. 263*, hvorefter det førstnævnte Fartøj er oplagt under Kystflaaden for Eftersyn.

Inspektionsskibet INGOLF, der blev beslaglagt af Tyskerne straks efter 29. August 1943, blev for nogen Tid siden fundet i Kieler-Bugten, ramt og sænket under et af de Allieredes voldsomme Bombeangreb kort før Tysklands Kapitulation. Den danske Marine har undersøgt, om det kan lade sig gøre at bjærge Skibet, men det har vist sig, at INGOLF har faaet saa store Skader, at det ikke vil kunne betale sig at hæve det og lade det reparere. Vraget vil derefter formentlig blive bortsprængt.

P. V. KRAGH

Juvelér, Guld og Sølvsmed
Stort Udvalg i Festgaver

FREDERIKSBERGGADE 23 . TELF. BYEN 2224

DE FORENEDE OLIEOJFSFABRIKER A/S
OLSKIND & STANDARD

EMIL C. MOTTLAU

Gubbens Konservesfabriker

Aktieselskab

Hundested

AKTIESELSKABET

DANSK SVOVLSYRE- OG SUPERPHOSPHAT-FABRIK

EJNAR WEILBACH & Co.

Ny Toldbodgade 11
København K.
Tlf. Central 13.604

NAUTISKE INSTRUMENTER

H. WIBERT

Ing. Medl. af I.

Ny Kongensgade 21

PATENTER
VAREMÆRKER
MØNSTRE

i alle Lande

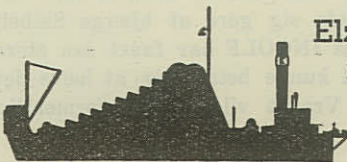
DIESELMOTORER

TUXHAM

RAAOLIEMOTORER

TUXHAM A/S . Kbhvn.-Valby . Tlf. 8816

Dansk Industri Syndikat

Elzelingen & Co. A/S

BORNHOLMSGADE 3
KØBENHAVN K.
CENTRAL 8526

I. Chr. Andersen

OST

Vimmelskaftet 41 . Telf. 1345 & 14345

KØBENHAVNS MASKINSKOLE

Kursus for Maskinisteksaminer - Elektroinstallatørprøven for Maskinister - Motorpasserprøven - Maskinpasserprøven - Kedelpasserprøven - Den kommunale Installatørprøve. Program tilsendes, og alle Oplysninger gives ved Henvendelse til Skolens Kontor.

Jagtvej 163, København Daglig 18—20 (Lørdag undtagen)

Hilberts Smede- & Maskinværksted

Aktieselskab

Østbanegade 181 . Telf. C. 1916 . København Ø.
Alle Skibsreparationer . Elektr. Svejsning

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET

Danske Lloyd

Oprettet 1899

Holmens Kanal 42 . København K. . Central 1160

L. R. SCHMITH

København

Riedel & Lindegaard

Kingosgade 11 - Telf. C. 2648

Maskinfabrik & Jernstøberi

M. J. Grønbech & Sønner

Amaliegade 9 . København K.

Telf. C. 342

Rigstelefon 82

JERN & STAAL

FABRIKATION AF TANDHJUL OG
INDUSTRI-GEAR ER EN TILLIDSSAG

Henvend Dem derfor til

A/S **SCANIA-VABIS**

LYØVEJ 20 . KØBENHAVN F . TLF. 11500

Højgaard og Schultz A/S

Ingeniører og Entreprenører

Hovedkontor : Evaldsgade 9 - København

Baess
LUXUS
SKO CREME

Moderne Hjulskibe

At Skovlhjulet endnu anvendes som Fremdrivningsmiddel er velkendt; men alligevel vil det sikkert virke overraskende at høre, at der for kun ti Aar siden var indregistreret over 350 Hjulskibe paa tilsammen en kvart Million BRT.

Endnu mere overraskende er det at erfare, at der i Aarene fra 1930 til Krigsudbruddet blev bygget en Række Hjulskibe med moderne Fremdrivningsmaskiner, saasom Tregangsmaskiner og Dieselmotorer, de sidste med elektrisk eller mekanisk Kraftoverførsel.

Eksempelvis skal nævnes „Royal Eagle“, bygget 1932 og paa 1538 BRT med to Tregangsmaskiner, hvis 2875 IHK giver Skibet 17,5 Kn Fart, samt „Jeannie Deans“, „Mercury“ og „Caledonia“, ligeledes med Dobbelt sæt Tregangsmaskiner, førstnævntes med tilsammen 2200 IHK og „Caledonia“ med Ventilstyring. De to sidstnævnte har Skovlhjulene indbygget i Skroget („buried paddles“).

Af dieselektriske Hjulskibe vil de to Pionerer „Robert the Bruce“ og „Queen Margaret“, som begge anvendes i Færgefarten paa Firth of Forth mellem North and South Queensferry (jævnside Fortbroen) i det Ydre være kendt af mange Søfarende. De er begge bygget i 1934 og har elektrisk Kraftoverførsel fra to otte cylindrede 200 BHK Paxman Dieselmotorer. Brutto Registertonagen er 228 og Dybgangen 1,3 m. „Robert the Bruce“ udmærker sig endvidere ved at have helsejst Skrog.

Endvidere skal nævnes „Talisman“, bygget i 1935 og paa 544 BRT, Dybgang 1,7 m og 1300 AHK samt 17 Kn Fart. Fremdrivningsmaskineriet bestaar af fire 400 BHK Dieselmotorer med hver sin Dynamo samt to Skovlhjuls-Elektromotorer paa hver 650 HK.

Foruden disse Eksempler paa nybyggede Hjulskibe, som kun er et Uddrag af det samlede Antal, er der i samme Tidsrum udført en lang Række Moderniseringer af ældre Hjulskibe, og for Maskineriets Vedkommende i Reglen saaledes, at Dampanlæggene har maattet vige for dieselektriske Maskinerier.

Som Slæbebaads-Fremdrivningsmiddel har Skovlhjulet stadig sine trofaste Forkæmpere, og det hævdes, at især paa dette Omraade vil det blive svært for Drivskruen helt at fortrænge sin Konkurrent, og da navnlig hvor lavt Vand byder Skovlhjulet særlige Fordele; men for alle Hjulskibe gælder dog, at deres Fartsomraade er begrænset til Indsøer, Floder, Fjorde og Kystfarvande. Endvidere kræver Skovlhjulet, at Skibets Dybgang forbliver nogenlunde uændret, og heraf følger atter en Begrænsning i Anvendelsesomraadet.

Herhjemme har vi ogsaa haft en ret stor Flaade af Hjulskibe, men denne er dog siden den første Verdenskrig saa godt som forsvundet. Rigtige Skovlhjulsdamperer, som man ser dem paa Floderne i Afrika og Amerika, er ikke set under dansk Flag, men blandt de almindelige Hjuldampere har vi op gennem Aarene haft mange smukke Skibe med fine Linier; men behøver blot at tænke paa det gamle Kongeskib DANNEBROG, der var en smuk Repræsentant for denne Skibstype.

Under dansk Flag er der nu kun 2 Hjulskibe, hvoraf den yngste, Hjulfærgen FRITS JUEL, som gennem mange Aar besejlede Ruten Svendborg—Vindeby, og efter adskillige Aars Oplægning, under den sid-

ste Krig atter maatte fyre op for at afløse den moderne Motorfærg, hvortil der ikke kunde skaffes Brændselolie.

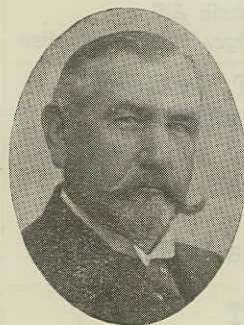
Danmarks eneste Indsørederi i Silkeborg ejer Hjuldampskibet HJEJLEN, der er bygget i 1861 af Baumgarten & Burmeister — det senere Burmeister & Wain. HJEJLEN er stadig i Fart hver Sommer paa Himelbjergsøerne, og det gamle, velholdte Hjulskib, der er Rederiets Flagskib, klarer fin Konkurrencen med de yngre og mere moderne Motorskrueskibe.

Delvis efter T. f. M.

Fra Hovedbestyrelsen

70 Aar

Den 2' Februar fylder en af Marineforeningens markanteste Skikkelser og mest fortjente Mænd, Medlem af Hovedbestyrelsen og Formand for Marineforeningens Bornholms Afdeling, Carl Nielsen, 70 Aar.

Carl Nielsen var i sin Ungdom ude paa „the seven seas“, og han har fra den Tid bevaret et djærvt Sømandsvæsen, en myndig Besluttsomhed

og en Evne ud over det almindelige til at omgaas alle Slags Mennesker. Gennem Livet har han følt sig stærkt knyttet til og arbejdet for den danske Sømandsstand. Senere indtraadte Carl Nielsen i Holmens Politi, og her fik han rig Brug for sit Kendskab til Sjøens Folk og røgtede sin Gerning med Humanitet og dyb Forstaaelse blandt andet af en glad Landlovsgasts Freltelser og Mentalitet; ingen kunde med mere Humør og Haandfasthed bedre ordne Gutterne med de blaa Kraver og samtidig vinde deres Tillid, end han. Fra den Tid blev Carl Nielsen den danske Orlogsmarine en trofast Ven.

Efter sin anerkendelsesværdige Virksomhed i Marinen modtog han den ansvarsfulde og ærefulde Post som Kriminalassistent paa Bornholm, som han har bestridt agtet og afholdt af alle Bornholmere.

Da Marineforeningen stiftedes paa Bornholm blev Carl Nielsen dens selvskrevne Formand; paa fortræffelig Maade har han nu i snart 25 Aar oparbejdet og organiseret den store Afdeling, hvis Hovedsæde er i Rønne med Bakker og Marinestuer i flere af de mindre bornholmske Byer.

I Hovedbestyrelsen har han været Medlem siden 1932 og derigennem taget aktiv Del i Arbejdet for hele Foreningen.

Derfor skylder ikke alene Bornholmsafdelingens Medlemmer ham Tak og de bedste Ønsker om fortsat Lykke paa Rejsen, men hans mange Venner rundt om i Landet vil om ikke paa anden Maade saa igennem disse Linier hylde ham og sende ham hjertelige Lykønskninger og Tanker.

Paul Ipsen.

Marineforeningens Næstformand, Grosserer C. Bønnycke, R. af D., og Foreningens Sekretær og Redaktør, Fuldmægtig, Søløjtnant (R) G. Hommens de Lich-

Besøg Frederiksberg Afd.s nyoprettede **MARINESTUE**
Frederiksberg Raadhusrestaurant
Smallegade 10 . Telf. Fasan 35004

»SIMO« Aut. Ford-Forhandler
Finsensvej 50 — Central 2604

A/S Em. Z. Svitzers
Bjergnings-Entreprise

Peter Andersen St. Kongensgade 116 (Hj. af Toldbodv.)
Central 2599 - Palæ 3964
Kolonial- & Vinforretning ; En gros & en detail

AXEL E. MØLLER A/S Grundlagt 1885
Damp-Krølhaarsspinderi og Specialfabrik
for tekniske Børster
Kløvermarksvej 32 . Central 1958 - 1959

Grundlagt 1899 FARVER og LAKKER Grundlagt 1899
International Farvefabrik A/S
C. 5601, Am. 1483 Kbhvn. S. Tlgr.-Adr.: »Holzandia«

THE ENGELHARDT DECKED
LIFE BOAT COMP.
Amager Strandvej - Kastrup - Telf. Kastrup 622

Øjet faar Hvile i
Brillen fra THIELE

HOLGER KLEIST
UHRE . OPTIK . BRILLER
St. Kongensgade 95 . Palæ 1732 y

C. PEDERSEN - Glarmester
Aarhusgade 50 - Øbro 378
Billeder indrammes Alt Bygningsarbejde udføres

HEDE NIELSENS FABRIKER 1/2
HORSSENS - Tlf. 750 - 751 - 752

Jensen & Dencker Højest i Kvalitet
Billigst i Pris
Clichéer

ERIK WINTHER
A/S VESTJYSK DAMPSKIBSSELSKAB
København—Valby

SØKORT-ARKIVET
København

OSTEN køber De i Ostekælderen
Største Lager . Billigste Priser
BORBERGGADE 79 . Telf. Palæ 4823

GEORG ANDERSEN & CO.
Toldbodvej 6 . København K. . Tlf. Central 6817
MASKIN og DÆK-STORES

G. W. FRYDENLUND & SØN
G. V. HARNISCH
Lanterner . Skibsudrustning
Nygaardsvej 12 . Telf. Ryvang 133

SVEJSERIET »DERBY«
(Svejs-Møller)
Aaboulevard 43 . Central 15010 & 10501

KAAS & SØRENSEN (Indeh.: G. E. Olsen)
En. gros & en detail
Helsingør . Telf. 39 - 1139 - 57
KUL — KOKS — BRÆNDE

I. K. GOTTFRIED Kronprinsessevej 44 - Kbh. K.
Eneste Specialforretning i Danmark for Messingblæseinstrumenter, TROMMER og PAUKER
Leverandør til Det kgl. Kapel, Statsradiofonien, Den kgl. Livgarde, Hærens og Marinens Arsenal o. m. a.
Palæ 1047
Grundlagt 1796

Prismekikkerter købes
Laanesedler — Herretøj — Hvidevarer
Tæpper — Ridestøvler og Benklæder
Landemærket 10 - Palæ 4261 v . Byens højeste Priser

Finere Antikviteter
købes og sælges
Henning Berthelsen
Magstræde 7 - Tlf. Byen 6231

KØBENHAVN

Johs. Chr. Andersen Blikkenslager
Aut. Gas-, Vand- og Sanitetsmester
Ryesgade 122, Øbro 6138—6131

Axel W. Hansen & Co.
EXPORT, IMPORT & FISKEFORRETNING en gros
Vi modtager alle Slags Fisk
samt Hummer og Rejer
Tlf. Formd. C. 8794, Palæ 2908 ell. Amg. 84

AALBORG

BOSTON Alt til
Søfolks
Ekvipering

BUGSERSELSKABET
GOLIATH

BERG KNUDSEN'S
SLAGTERFORRETNING
SKIBSPROVIANTERING
Korsgade 28 — Telefon 2592 — Aalborg

BESØG
»SLOTS-KROEN«
Slotsgade 35 - Aalborg - Tlf. 1589
ERIK POULSEN
Medlem af Marineforeningen

AALBORG

C. HOFMAN
URE — BRILLER
Indehaver: CHR. AKS
Bispensgade 11 — Aalborg — Telf. 1329

A. GRAVESENS EFTF.
Aalborg
N. Ebbesensgade 4 Detail-Telf. 344
Etabl. 1898
En gros - KARTOFLER - Eksport
Indehaver: H. C. LAURSEN
(Medlem af Marineforeningen)

AARHUS

Maskinfabrikken
Nordhavn

Fiskerihavnen

Aarhus

AARHUS

Aarhus Skibsværft
SCHRØDER NIELSEN
Sydhavn . Telf. 4394

CHR. RASMUSSEN
Mejlgade 41 . KØD og PAALÆG . Telefon 3362

BORNHOLM

Marineforeningens Medlemmer
mødes i Marinestuen i
Industri- & Landbocaféen
til Augustas anerkendte Smørrebrød og
kolde Snaps. Tlf. Rønne 303

Fiskernes Salgsforening i Tejn
Tlf. Allinge 67 - Tlgr.-Adr.: Tejn
Fersk, røget og saltet Sild - Torsk - Laks

A/S Grønbech & Co.
SKIBSPROVIANTERING
Hasle . Telf. 1

FISKERNES SALGSFORENING
NEKSØ . Tlf. 199 - 213
Bornholmske ferske og saltede Sild, Laks,
levende Torsk og Kabliau Fiskefilet

H. Jensen FISKEEXPORT
Laks og saltet Sild
RØNNE . Tlf. 641 - 1054

tenberg, samt Medlem af Hovedbestyrelsen, Kommandørkaptajn G. de Lichtenberg, R. af D., Dbm. p. p., har alle faaet tildelt det af Kongen indstiftede „Dansk Røde Kors Mindetegn for Krigshjælpearbejde 1939—45“.

Medlemstilgangen

var i December paa 78 Mand, som fordeler sig over de forskellige Afdelinger, som nedenfor anført:

Bornholm 1, Damhussø 1, Esbjerg 24, Frederiksberg 4, Frederiksværk 1, Gentofte 1, Gilleleje 5, Helsingør 2, Herning 1, Holstebro 1, Kerteminde 3, Kolding 2, Korsør 1, København 2, Lemvig 7, Marstal 1, Nordre Birk 1, Nykøbing Mors 1, Nykøbing Sj. 2, Nyborg 1, Odense 1, Skagen 7, Søllerød 1, Thisted 3, Viborg 2, Vordingborg 2.

Danske Søfolk hædret

I UNDER DANNEBROGs Oktober Nr. er omtalt, hvorledes Kaptajn *Nykilde* og hans Besætning fra svensk Side er blevet hædret for at have bjerget 3 svenske Søfolk i Nordsøen.

Handelsminister *Villemoes* har nu i Overværelse af Embedsmænd fra Ministeriet samt Skibsinspektør *E. N. Erichsen* fra Det forenede Dampskibs-Selskab overrakt Føreren af S/S „Thyra“, Kaptajn *P. C. S. Nykilde*, et Guldur med Inskription, Styrmand *Ejnar Chr. Knudsen* en Prismekikkert med Inskription og Matroserne *Laurits Olsen Skou* og *Anton Laurits Nielsen* hver et Sølvcigaretetui, ligeledes med Inskription, som Anerkendelse fra den danske Regering for Redning af 3 Mand fra det svenske Dampskib „Dagney“ i Nordsøen den 14. Oktober 1945.

Som Repræsentant for Fyrbøderne *Kristian Immanuel Hansen* og *Einar Vilh. Larsen*, der har deltaget i det nævnte Redningsarbejde, men ikke kunde give Møde i Ministeriet, modtog Formanden for Søfyrbødernes Forbund, *Harry Rasmussen*, et Sølvcigaretetui til hver med Inskription.

Ministeren udtalte overfor de paagældende den danske Regerings Paaskønnelse af den Vilje til at sætte Livet ind for Redningen af andre, som var udvist ved den omhandlede Lejlighed.

Stor Udvidelse af Rederiet J. Lauritzens Flaade

I Foraaret 1946 købte Rederiet en Damper paa 6800 Tons fra Rederiet Norden og overtog et Par Maander senere en Nybygningskontrakt hos Burmeister & Wain for et moderne Motorskib paa 6200 Tons. Dette Motorskib bliver med sine 16½ Knob Fart paa fuld Last et af den danske Handelsflaades hurtigste Lastskibe.

Rederiet har bestilt to Nybygninger ved Aalborg Værft, nemlig en 13 Knobs helsvejset Damper paa 3600 Tons, forsynet med Oliefyring, og en moderne cargo liner paa 500 Tons med 15½ Knobs Fart, beregnet til Rederiets West Coast Line fra New York til Chile. Denne Linie, som beskæftigede 10 af Rederiets Skibe før Krigen, har efter Krigen været betjent af forskellige Skibe af meget forskellig Størrelse og Kvalitet.

For at møde en stærk Konkurrence i den paagældende Fart har Rederiet imidlertid netop i disse Dage

købt 3 nye Skibe i U. S. A. De paagældende Skibe, som er bygget i 1944, er Søster-Motorskibe paa 7300 Tons Bæreevne med 14 Knobs Fart, specielt indrettede til Stykgodsart. Selvom det er Skibe, der er bygget under Krigen, er det ikke de sædvanlige, seriebyggede Liberty- eller Victory-Skibe. Skibene vil faa Navnene „Maria Dan“, „Gerda Dan“ og „Paula Dan“, og det første Skib vil blive overtaget af Rederiet i Slutningen af denne Uge.

Endvidere lader Rederiet Damperen *Maria Dan* ombygge og istandsætte som Skoleskib for Eleverne paa Søfartsskolen i Svendborg. Desuden har man under Bygning et Sejlskoleskib paa 620 Tons d.w.

Ved Købet af de nævnte 3 amerikanske Motorskibe vil Rederiet J. Lauritzens Flaade bestaa af 26 Skibe paa 82,300 Tons Dødvægt eller 72,4 % af Rederiets Flaade pr. 1. September 1939.

Fra Hav og Havn

Mange Skibe er blevet forsynet med Radar-Anlæg, og derfor maa Fyr- og Vagervæsenet nu til at forberede Anbringelse af Refektorer paa en Del Sømærker. Ogsaa Fyrvæsenets Skibe maa have Radar-Anlæg i den Anledning, og Finansudvalget har tiltraadt en Bevilling paa 50,000 Kr. til et saadant Anlæg paa „Argus“.

De nye Fyr, som oprettes til Støtte for Indsejlingen til Esbjerg, bliver de første, der faar Radarreflektorer. Dette skyldes, at Teknikerne har kunnet bruge Erfaringerne fra „Kronprins Frederik“s Radaranlæg. Lykkes Forsøgene, vil Skibene paa lang Afstand kunne navigere efter Sædding Strand Syd Ledefyr.

Frankrig har fornyligt chartret tre canadiske Tankskibe paa hver 3600 Tons d.w. til Transport af Vin fra Algier til Frankrig. Den franske Regering forhandler ligeledes med den engelske Regering om Befragtning af fire tidligere tyske Kystskibe paa ca. 500 Tons hver, der er forsynet med Tanke anvendelige til Vintransport. Det norske Tankskib *Myken* er ogsaa blevet befragtet til Vintransport og er allerede ankommet til Le Havre for at faa foretaget de nødvendige Forandringer for denne Fart.

Vintransport pr. Tankskib har allerede længe været paa Tale, og muligvis vil denne Transportmaade vise sig at være Fremtidens Løsen, fordi Vinen paa denne Maade kan transporteres billigere uden at tage Skade, forudsat at man anvender dertil egnede Skibe.

Det er en kendt Sag, at Nylon er stærkere end de fleste Naturfibre; derfor er Nylonstrømper mere efterspurgt end Helsilkestrømper, og derfor brugte Amerikanerne under Krigen Nylon bl. a. til Fabrikation af Faldskærme og til andre Formaal, hvor Menneskeliv kunde afhænge af Stoffets Styrke.

Derimod har man vist ikke tidligere hørt, at Nylon bruges i Stedet for Hamp, Manila eller Sisal til Fremstilling af Tovværk til Brug ombord i Skibe. En stor britisk Tovværksfabrik har imidlertid forsøgsvis optaget en Fabrikation af Nylon-Tovværk i forskellige Dimensioner, og enkelte Rederier er gaet med til at prøve det nye Tovværk i Praksis. Paa Leith-Damperen *Gothland*, der fornylig laa i København, anvendes saaledes et 1" Nylon-Tov til en af Redningsbaadene og et 5/8" Nylon-Tov til Taljereb i en af Lossebommene.

<p>BORNHOLM</p> <p>Simon Madsen RØNNE</p> <p>Rønne Bio stadig førende</p> <p>Alfred Th. Haagensen JUVELER, GULDSMED & GRAVØR St. Torv 8 Telf. 270</p> <p>Restaurant »Hytten« v/ H. MUNK Rønne Havn Ved Marinstationen</p> <p>A/s Bornholms Levertransfabrik Hovedkontor: Rysensteensgade 6 København V. C. 3472 - 4472 Palm 353</p> <p>John Hintze's Enke Toldbodgade - Ludvig Hintze - Rønne SKIBSPROVIANTERING</p> <p>EBELTOFT</p> <p>Otto Jensen FISKEEXPORT Tlf. 80</p> <p>ESBJERG</p> <p>Hotel »Spangsberg« Mødested for Marineforeningens Medlemmer ESBJERG Tlf. 1753 - 1754 - 1755</p> <p>Akts. Laurits Rønn FISKEEXPORT Ny Havn Telf. 974</p> <p>Frem Fiskeeksport Ny Havn - Esbjerg</p> <p>A/S Arbejdernes Fællesbageri ESBJERG</p> <p>Hans Mortensen FISKEEXPORT Tlf. 1179</p> <p>Johannes Mathisen Slagtermester Kongensgade 50 - Tlf. 275 Leverandør til Vestre Marine Dist.</p> <p>RADIO-SENDERE og LYSINSTALLATIONER Radiopræst Tlf. 1780</p> <p>FREDERICIA</p> <p>Den »Folkelige Forsamlingsbygning« »Fremad« Tlf. 85 - Vald. Pedersen God Mad — Billige Priser</p> <p>Restaurant Robert v/ A. Aabling Tlf. 1081 Besøg vor hyggelige Marinstue</p> <p>FREDERIKSHAVN</p> <p>P. CONRADSEN Teknisk Maskinforretning SKIBSARTIKLER — OLIE Tlf. 900</p> <p>Missions- & Afholdshotellet M. Sørensen Danmarksgade 40 Tlf. 122</p>	<p>FREDERIKSHAVN</p> <p>M. LAURITZEN & CO. Frederikshavn Danmark Telegram-Adr.: Lauritzen Telefon Nr. 64</p> <p>BUNKERKUL Leveres Dag og Nat 100 Tons i Timen Dag og Nat Kullene bliver vejede paa automatisk Vægt ved Kgl. Vejer og Maaler</p> <p>FYN</p> <p>JUL. BÜNGERS BRØDFABRIK Svendborg Telefon 402</p> <p>Hotel „Ærø“ Marinstue — det gode Madstede anbefales M. F.- Medl. AKSEL NIELSEN Svendborg, Telf. 760 Naar De kommer til KERTEMINDE, Besøg da MARINESTUEN J. Due Nielsen, „SØLYST“ Tlf. 383</p> <p>BRD. JOH'S & EMIL FRANKE Svendborg . Telf. 218 KØD . FLÆSK . PAALÆG Lev. til den kgl. danske Marine</p> <p>HIRTSHALS</p> <p>»ERANTHIS« A. ADOLPHSEN Nørregade Tlf. 101 Alt i Blomster og Kranse</p> <p>N. Jensen, CIGAR- & SKIBSHANDEL Nørregade 7. Tlf. 45 Oplag af Esbjerg Tovværk og Randers Vire</p> <p>Turisthotellet Skipperkroen Tlf. 10 HIRTSHALS Tlf. 10</p> <p>Hornevejs Autoværksted Børge Hestehauge Tlf. 138 BENZIN & OLIE</p> <p>RADIO-SENDERE og PEJLERAMMER samt alle Reparationer ERIK GIVSKOV Telf. 11 Statsaut. Højspændingsinst.</p> <p>Ove Christensen MASKINVÆRKSTED Hirtshals Havn Tlf. 99</p> <p>Otto Hausgaard Fiskeeksport Telefon 97</p> <p>Hirtshals Fiskeauktion N. O. Jensen Tlf. 34 Privat 54 Telegr.-Adr.: Fiskeauktionen</p> <p>HOLBÆK</p> <p>HOTEL ISEFJORD Telf. 5.593 HOLBÆK (F. C. H. BOECK) Marineforeningens Samlingssted</p> <p>HOBRO</p> <p>Vi besøger den nyoprettede MARINESTUE Grand Hotel Hobro</p> <p>HORSENS</p> <p>P. B. Nissen & Søn Nørregade 26 Tlf. 263</p>	<p>HORSENS</p> <p>HORSENS JERN- OG STÅALFORRETNING Senderbrogade 31 Tlf. 2030</p> <p>Kul - Koks - Briketter Edvard Petersen Tlf. 72 Havnen 3</p> <p>HUNDESTED</p> <p>CHR. HOLM Bagermester Telefon 165 - Hundested Lev. til Marinen</p> <p>Hundested Baadebyggeri Konstruktion, Nybygning og Reparation af enhver Art Træskebe. Tlf. 2</p> <p>E. C. Olsen's Fiskeeksport & Røgeri En gros — en detail. Medlem af Marineforeningen. Tlf. 140</p> <p>KALUNDBORG</p> <p>I/S Kalundborg Brødfabrik VALD. MADSEN, Aargang 1904 Lev. til Marinen Tlf. 593</p> <p>Wulf's Eff. Niels Madsen SKIBSPROVIANTERING Skibbrogade 8 Tlf. 345</p> <p>Chr. Norups Kødudsalg Skt. Jørgensbjerg 48 Tlf. 16 Skibbrogade 45 Tlf. 141</p> <p>KOLDING</p> <p>Kolding Marinstue »SKANDINAVIEN« M. Legarth Havnen Tlf. 421</p> <p>KORSØR</p> <p>Harald Fischer Kolonial Isenkram Havnepladsen 1 - Tlf. 1 Leverandør til Marinen</p> <p>1. Kl.s Varer Alt i Kød og Paalæg Chr. Müller, Halskovvej</p> <p>KÄHLER & BREUM Korsør</p> <p>KØGE</p> <p>Landsbyen Køge Hver Aften samt Søndag Eftermiddag Koncert og Dansant. Tlf. 332</p> <p>LEMVIG</p> <p>A. Honoré Isenkram- & Udstyrsforretning Torvet Tlf. 408</p> <p>Frisk Fisk hver Dag Alle Aarstidernes Fiskesorter MARTIN TØT Tlf. 500</p> <p>M. SKOV LARSEN Svejsje-, Smede- og Maskinværksted Spec.: Elektrosvejsning Tlf. 528 Havnegade</p> <p>H. Borgen Christensens GLARMESTERFORRETNING Tlf. 351</p> <p>P. Mose Pedersen Tømrermester — Maskinsnedkeri LEMVIG Telf. 136</p> <p>E. MADSEN SMEDE- OG MASKINVÆRKSTED Strandgade</p>
--	---	---

Skibets Officerer saavel som Mandskabet er yderst tilfredse med det nye Tovværk. Det er saa blødt og bøjeligt som en smækker Line, og Regn- og Søvand løber af det uden at trænge ind. Det er ret haardt at splejse, men holder til Gengæld særdeles godt. Men særlig dets Bøjelighed og dets vandskyende Egenskaber er værdifulde og vil ikke mindst være det i rigtig Vintervej. Det opgives, at Nylon-Tov er dobbelt saa stærkt som Hampereb af samme Dimension. Derimod har man endnu ingen Erfaringer vedrørende dets Holdbarhed — det er just det, Forsøgene skal gaa ud paa at skaffe. Naar nogle Maaneder er gaaet, vil Tovværket blive leveret tilbage til Fabriken for Efterprøvning af dets Brudstyrke o. s. v., og hvis disse Prøver falder tilfredsstillende ud, kan man maaske vente at finde Nylon anvendt i vid Udstrækning til Takkelage og Taljereb.

Det danske Spejderkorps' Søspejderarbejde har i de seneste Aar været i god Vækst. Der findes nu 36 Søspejderafdelinger Landet over, hvis øverste Leder er Orlogskaptajn *Th. Bjerre*, der ogsaa er godt kendt indenfor Marineforeningskredse. Der udsendes nu et interessant Instruktionsblad „Kompasset“ som Bindeled mellem de mange Troppe, og herigennem er et længe følt Savn afhjulpet.

Schweiziske Skibe anløber nu og da danske Havne, men hvor mange ved, at Schweiz under Krigen har skaffet sig en Handelsflaade paa 180 Skibe med en samlet Tonnage paa 120,000 Tons. Schweiz' eneste Storrederi med Hjemsted i Basel har afgivet Bestilling paa to Motorskibe, hvert paa 3000 Tons, til et engelsk Skibtværft, og et Sunderland Skibsværft har af Sø- og Handelskompagniet i Genève faaet Ordre til at bygge et 10,000 Tons Motorskib med en Hastighed af 13 Knob.

Sjøfartsrådet *Gustaf Eriksson* i Mariehamn paa Ålandsøerne har tre af sine Storsejlere, de firemastede Staal-Barkskibe „*Viking*“, „*Passat*“ og „*Pommern*“, liggende hjemme i Mariehamn. Det har hele Tiden været hans Mening at se at faa dem i Fart igen, men Vanskelighederne med at skaffe Materiel, Arbejds-kraft og Trope-Proviant har været næsten uovervindelige, ikke mindst paa Grund af Finlands Knaphed paa udenlandsk Valuta. *Gustaf Eriksson* har haft Brug for hele sin seje Energi, og nu staar han ved det første af de Maal, han har sat sig: Barken „*Viking*“ (4000 Tons d.w.) afgaar fra Mariehamn til Uleåborg for at indtage en Trælastladning til East London, Syd-afrika, hvorfra Rejsen gaar til Australien efter Korn til Europa. Besætningen bliver paa 30 Mand, og Kaptajn *Karl Broman* fra Mariehamn faar Ære af at blive den første, som fører en af Ålands-Storsejlerne ud paa de store Have efter Krigen. Ti Passagerer medfølger paa Rejsen.

Arbejdet med at udruste „*Passat*“ og „*Pommern*“ skrider godt fremad, og i Løbet af kort Tid vil de være rede til at stikke til Søs paa de lange Rejser. Sømand over hele Verden vil følge deres Færd med vaagen Interesse.

Svenskerne har et godt Greb paa at gøre Hær og Flaade populære. I Sommer realiserede Marinen den glimrende Idé at lade to Torpedobaade gaa gennem

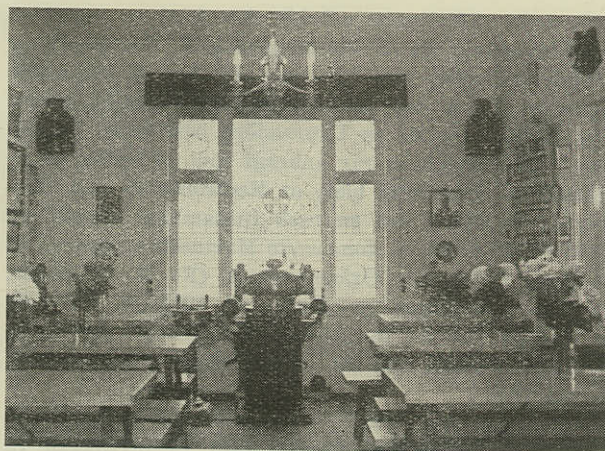
Götakanalens 38 Sluser, over Vänern og ad Götaelven, for at Befolkningen inde i Landet ogsaa kunde faa et Glimt af Sveriges Sømagt. Men ikke nok med det: Adskillige af de mange Tusinde Mennesker, der strømmede sammen ved Havne og Anløbspladser for at se og hylde Orlogsgasterne, fik ogsaa Lov at komme ombord. Man tog hver Gang saa mange, Skibene kunde rumme, og saa gik det med Skumsprøjt for og bag over Vänerns Flade. Ja, de civile Gæster fik endogsaa Lov at sidde med til Bords ved Middagen og smage paa Skibskokkenes Delikatesser. Det var et Orlogsbølg, der sent vil gaa i Glemmebogen!

Forenings Meddelelser

Lemvig Afdelingen fejrede sin 22-aarige Stiftelsesfest den 24de November under festlige Former som et Atlanterhavstogt med Korvetten LEMVIG. Der var Skafning paa Agterdækket, og her bød Formanden, *Chr. Bach*, et særlig Velkommen til Kommandør *Ipsen* og Kaptajn *Mouritzen* fra Hovedbestyrelsen. Kommandøren holdt en smuk og hjertevarm Tale for Konge og Fædreland, Kaptajn *Mouritzen* talte for Flaget, og Afdelingens Sekretær, *Carl Peitersen*, hyldede som sidste officielle Taler Damerne. Afdelingens Medstifter og mangeaarige Formand, Kaptajn *Larsen* fra Redningsdamperne, blev udnævnt til Æresmedlem, og Kommandør *Ipsen* overrakte ham ved denne Lejlighed Æresemblemet, idet han takkede den gamle Marineforeningsveteran for hans Interesse for Afdelingen. Den festlige Aften sluttede med Bal til langt ud paa de smaa Timer.

Damhussø Afdelingen afholdt sin Stiftelsesfest i „*Damhusskibet*“ paa Damhuskroen, ved hvilken Lejlighed Københavns Afdelingens Musikkorps medvirkede. Formanden, Købmand *Axel Jensen*, bød Velkommen og foretog den højtidelige Uddeling af Emblemer til 8 nye Medlemmer. Efter Middagen, hvor der holdtes flere udmærkede Taler, opførte en Kreds af Kammerater en lokal Sketch, og Aftenen sluttede med Dans og selkabeligt Samvær.

Interieur fra Hørsholm-Rungsted Afdelingens Marinestue paa „*Jomsborg*“, ved Rungsted St.

Nibe holdt „Ulkeaften“ den 16/11 under fornøjelige og kammeratlige Former. Det blev en stemningsfuld og munter Aften, og Inspektør *Mody Spørensens* bidrog ikke mindst til med sit Trækharmonikaspil, at der blev sunget en lang Række af Spøns Sange, saadan som Marineforeningens Traditioner byder det.

Hadsund afholdt Torskegilde i Marinestuen i Skovpavillonen, der af Messefar er nydeligt sat i Stand efter Tyskernes Vandalisme. *S. Spørensens* overrakte os en smuk Klokke i Galge, Direktør *E. Boeck Hansen* en flot Model af en Torpedojager, og Glarmester *Mortensen* skænkede et Marinemalerie i Ramme. Et Festudvalg nedsattes til at arrangere Festlighederne paa Afdelingens 25 Aars Stiftelsesdag den 16/1 1947.

Silkeborg og Omegn holdt et fornøjeligt Medlemsmøde den 28/11, hvori en Del Kammerater fra *Randers* med Formanden, Sejlmagermester *Chas. Mortensen*, og Næstformanden, Ldrsf., Orlogskapt. *Bornemann*, i Spidsen deltog. *Silkeborg*-Kammeraterne var glade for Besøget og haaber paa ved Lejlighed at kunne gengælde Besøget.

Skjern-Tarm fejrede sin 5 Aars Stiftelsesfest den 30/11 med en Fællesspisning, hvorunder der holdtes flere udmærkede Taler og blev afsunget Sange forfattet i Dagens Anledning. En af Kammeraterne, *Lundgren*, havde udført et stort Emblem i Ramme, som han skænkede Afdelingen. Han havde ligeledes skaffet en Skibsklokke, hvortil en anden Kammerat, *Vald. Kjær*, havde udført et smukt Stativ i Egetræ — til den sidste Gave udbades dog ogsaa Støtte fra Kammeraterne, da den var ret kostbar.

Herning Afdelingen afholdt sin 4-aarige Stiftelsesfest den 1/12 med Spisning, Taler, Sang og en Svingom. Værkfører *O. C. Højgaard* havde forfærdiget og skænket en nydelig Minebøsse, som cirkulerede ved Bordet, saa alle kunde beundre det smukke Arbejde og samtidig give Minebøssen en god Start.

Københavns Afdelingen havde den 3/12 et interessant Foredrag af Depotmester *F. C. Jørgensen* om Ambulance-Konvojerne til Fangelejrene i Tyskland i Krigens sidste Halvaar, hvorved mange syge skandinaviske Fanger bragtes hjem. Før og efter Foredraget musiceredes af Afdelingens dygtige Musikkorps.

Under 27/11 er Afdelingens Æresmedlem, Grosserer *Axel Schou*, M. f. D. R., udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Gentofte Afdelingen afholdt den 5/12 en vellykket Torskespisning. To af Medlemmerne, *F. Overgaard* og *Frands Pedersen*, der har sat sig for at fremstille Modeller af alle den danske Marines Fartøjer, benyttede Lejligheden til en Urpremiere paa deres Flaaderevy, idet Modellerne var anbragt som en festlig Borddekoration. Resultatet blev, at Medlemmerne paa Forslag af *E. Binou* ved en rask Indsamling sikrede sig *NIELS IUEL* til en kommende Marinestue, ligesom et Medlem, Skibsreder, Orlogskaptajn (R) *R. Albertsen*, forærede Afdelingen en Model af *PEDER SKRAM*, og endelig gav de to „Model-Fabrikanter“ Løfte om et tredje Fartøj, som de vilde skænke Afdelingen til Bortlodning.

Afdelingen har atter i Aar udsendt sin smukke trykte Medlemsfortegnelse sammen med Indvarslingen til den ordinære Generalforsamling i Hellerup Klub den 6. Februar Kl. 1900.

Randers Afdelingen afholdt 2. Juledag sin traditionelle Juletræsfest, hvor Formanden, Sejlmagermester *Chas. Mortensen*, i sin smukke Velkomsttale først omtalte Julen som Børnenes Fest og derpaa talte for de mange Sømænd, der maatte fejre Julen paa Havet. Efter selve Juletræs festen tog Dansen sin Begyndelse, og der uddeltes Frugt og Gaver. I en Pause overrakte Formanden Emblemer til de nye Medlemmer, idet han omtalte vort Emblems smukke Symboler, ligesom 2 Medlemmer fik overrakt 25-Aars Emblemet.

Københavns Afdelingens Æresmedlem, Fabrikant *Emil Johnsen*, der som een af Marineforeningens Veteraner har været med til at stifte adskillige Afdelinger rundt om i Landet, fyldte den 16/12 80 Aar.

Skagen Afdelingen kan den 5/1 fejre sin 25-aarige Stiftelsesfest, hvortil bl. a. Marineforeningens Formand, Kommandør *Ipsen*, og Medlem af Hovedbestyrelsen, Konsul *Im. Stuhr*, er indbudt.

Silkeborg Afdelingen har mistet et af sine ældste og trofaste Medlemmer, den 80-aarige *Martinus Bjørnholt*, der blev begravet den 5/11, ved hvilken Lejlighed Afdelingens nye Flag paraderede ved Graven.

Sejersø Afdelingen begravede 23/11 sit Medlem, Fisker *Jørgen Peter Newelø*, under stor Deltagelse, og Afdelingens Flag paraderede ved den trofaste Kammerats sidste Hvilested.

Esbjerg Afdelingen har mistet sit mangeaarige Medlem, Herreekviperingshandler *P. S. Ankersen*, der paa saa mange Maader ivrigt støttede Afdelingen og dens Marinestue.

Den 2/12 afgik Overbetjent *N. K. H. Thielholdt* ved Døden. *Thielholdt* var Æresmedlem af Afdelingen, som han havde været med til at stifte, og hvis første Formand han havde været. Afdelingens Flag paraderede ved begge de to gode Kammerats Begravelse.

Den 17/11 døde Restauratør *Georg Jensen*, og med ham mistede *Vordingborg* Afdelingen een af sine Stiftere, mangeaarigt Bestyrelsesmedlem og bedste Kammerater. „*Georg*“ var kendt af alle for sin store Hjælpssomhed og sit gode Humør.

6 Kammerater stod Æresvagt ved Kisten, og Afdelingens Flag paraderede sammen med to andre Faner. Ved Graven bragte Afdelingens Formand, *Otto Petersen*, en sidste Hilsen til den bortgangne Kammerat.

Æret være deres Minde.

Bornholm Afdelingen

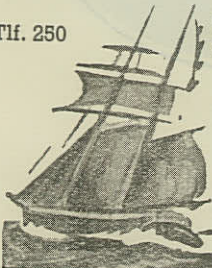
afholder Pakkefest Lørdag den 25/1 Kl. 1930 og ordinær Generalforsamling Lørdag den 22/2 Kl. 1730 i Rønne Marinestue.

Nordre Birk Afdelingen

afholder ordinær Generalforsamling den 20/2 — nærmere Meddelelse herom vil tilgaa Medlemmerne.

Frederiksberg Afdelingen

afholder ordinær Generalforsamling i „Slotsgaarden“ den 24/2. Alle Kammeraterne bedes give Møde. — Dagsorden m. v. følger i *Maanedsbrevet*.

<p align="center">LEMVIG</p> <p>Erik Holm SLAGTERMESTER Svirrebommen 4 Tlf. 396</p>	<p align="center">NYKØBING F.</p> <p>HOTEL BALTIC Telefon 101 - 108 - 1301 - 1308 Lolland-Falsters største og bedste Hotel Stedet hvor Marineerne mødes KAY JEPPESEN</p>	<p align="center">SKELSKØR</p> <p>Hotel SKELSKØR Besøg Marinestuen Tlf. Skelskør 21 — T. Møller Andersen</p>
<p>Knud Madsen Kolonial- og Skibsprovantering Havnegade 30 Tlf. 66</p>	<p align="center">NÆSTVED</p> <p>Nye og brugte Møbler sælges paa gode Vilkaar Ehlers Østergaard Tlf. 1902</p>	<p align="center">ST. HEDDINGE</p> <p>Læg bi ved Marinestuen Stevns Afd. Hotel Stevns »Casino« St. Heddinge — Telefon 41</p>
<p>JESPER PEITERSEN Vaadbinderi og Fiskeriartikler LEMVIG Tlf. 246 Filial i THYBORØN Tlf. 17</p>	<p>Besøg MARINESTUEN Jernbanehotellet NÆSTVED</p>	<p align="center">THYBORØN</p> <p>Slagterforretningen v/ Aage Jensen 1. Kl.s Kød og Paalæg Lev. til Marinen Medl. af Marineforeningen</p>
<p>Hans Hansen Bageri — Conditori — Café LEMVIG</p>	<p align="center">RANDERS</p> <p>H. SVINDT Dytmarsken 1 - Tlf. 3477 Maskinbygning Maskinreparation Jernkonstruktion</p>	<p>Charles Nielsen FRUGT- OG GRØNTFORRETNING Blomster og Kranse</p> <p>Thyborøn Fiskeauktion v/ Albert Steen Tlf. 2</p>
<p>P. P. MADSEN - Handeltgartneri Sig det med Blomster Østergade 6 LEMVIG Telf. 365</p>	<p>Transportabelt Luftanlæg og elektr. Svejsning Koch & Thomsen Tlf. 1687 - 2854</p>	<p>Valdemar Petersen Skibsprovanteringsforretning Tlf. 8 Eget Frilager</p> <p>Svend Jepsen Aut. Installatør Skibsinstitutioner udføres Tlf. 51</p>
<p align="center">NAKSKOV</p> <p>Marinere — besøg SLOTSPAVILLONEN Tlf. 202 LANDMANDKAFÉEN Tlf. 377 Axel I. R. Hansen — Nyborg</p>	<p>J. Aa. Rasmussen MALERMESTER Bygningsarbejde & Reparation Brødregade 20 Tlf. 4175</p>	<p align="center">NIELS HØJ BAGERMESTER Tlf. 15</p> <p>Thyborøn</p> <p>BRDR. ANDERSENs Maskinværksted Alt Skibs- og Maskinarbejde udf. Vglund Raoliemotorer Tlf. 29. Indeh. Johan Andersen</p>
<p align="center">NYKØBING F.</p> <p>Nykøbing F. Bryghus Lager og Pilsner</p>	<p>A. Møllerup Lanng MASKINVÆRKSTED - SKIBSSMEDIE Dytmarsken 15 Randers Tlf. 1015 Hoved Nr. 3412 - 1931</p>	<p>THYBORØN SKIBSVÆRFT Ragnar Christensen Tlf. 88 SKIBS- OG BAADEBYGGERI Alt Malerarbejde udføres</p>
<p align="center">Sparekassen i Nykøbing p. F.</p>	<p>Chas. Mortensen SEJL, PRESENNING, FLAG OG TELT FABRIK Randers Tlf. 529</p>	<p align="center">VEJLE</p> <p>A/S VEJLE MÆLKEKOMPAGNI Vedelsgade 85 Tlf. 335 - 336</p>
<p>MARINESTUEN Marinerne mødes hos Eddi</p>	<p align="center">ROSKILDE</p> <p>Central Caféen Besøg vor hyggelige Marinestue Obs. i Byens bedste Madsted</p>	<p>P. A. Andersen BAGERMESTER Tlf. Vejle 407 Skyttehusgade 28</p>
<p align="center">NYKØBING M.</p>	<p align="center">SKAGEN</p> <p>I. P. PETERSENS EFTF. v/ Poul Jensen Kolonial- & Skibsprovantering. Tlf. 16 Oplag af Tovværk og Vire fra A/S Jacob Holm & Sønner</p>	<p align="center">VORDINGBORG</p> <p>Hotel Valdemar Marinens Samlingssted</p>
<p>MORSØ STØBEGODS Nykøbing Mors</p> <p>AKTIESELSKABET N. A. CHRISTENSEN & CO. Kongelig Hofleverandør</p>	<p>MARINESTUEN anbefales Foldens Hotel Tlf. 166 - 466</p>	<p>Skovlunds Maskinfabrik Vordingborg Telefon 615</p> <p>Største Udvalg i Manufaktur Otto Petersen Telefon 535</p>
<p align="center">NYKØBING SJ.</p> <p>MARINESTUEN »CASINO« - Nykøbing Sj.</p>	<p align="center">THISTED</p> <p>Thisted Dampfarveri Korsgade 10 Tlf. 158 Renser og farver alt</p> <p>Hotel PHØNIX THISTED - Tlf. 171 Dir. A. M. Adamsen</p>	<p>MARINUS STÆRKE Kolonial, Vine, Spiritus, Glas og Porcellæn Tlf. Ærøskøbing 87</p>
<p>Søkort, Tegnerrekvisitter og Papirvarer K. GRØNNE, Tlf. Marstal 6</p>	<p align="center">ÆRØ</p> <p>H. C. GRUBE Indehaver: H. Hermansen Telefon Marstal 74 - 274</p>	<p>Bernh. Hansens Eff. CARL HANSEN Kolonial og Skibsprovantering Brogade - Ærøskøbing - Telf. 40</p>
<p>Marstal Yacht- og Skibs- Tlf. 250</p> <p>Salgsbureau</p> <p>Marstal Befragtnings- forretning</p> <p>Indeh.: Kurt Albertsen</p> <p>Telegr.-Adr.: »Kurtship«</p> <p>Medlem af Skibsagentforeningen og Dansk Sejlskibsrederiforening</p> 	<p>Motorfabrikken »Marstal« Fabrikation af 4 HK 2-Takts- og 6 HK 4-Takts Baadmotorer Aage Hansen - Tlf. Marstal 219-315</p>	<p>Fyns Kulindkøbsforening A. m. b. A. KUL - KOKS - BRIKETTER Tlf. 180 Ærøskøbing Tlf. 180</p>
<p>MARINESTUEN, MARSTAL Marstals Sæverdighed, den minderige Mari- nestue, har til Huse paa Byens bedste Hotel, Hotel »Danmark«. Gamle Marinere fra alle Dele af Landet er velkommen til et hygge- ligt Besøg HOTEL »DANMARK«, Marstal Niels Kirkeby Tlf. 247</p>	<p>MARINESTUEN, MARSTAL Marstals Sæverdighed, den minderige Mari- nestue, har til Huse paa Byens bedste Hotel, Hotel »Danmark«. Gamle Marinere fra alle Dele af Landet er velkommen til et hygge- ligt Besøg HOTEL »DANMARK«, Marstal Niels Kirkeby Tlf. 247</p>	<p>Ærøskøbing Skibs- og Baadebyggeri v/ A. Christensen Ophalerbedding til 200 Tls. brutto Nybygninger og Reparationer Telefon 165 - 87 (Privat)</p>

Aktieselskabet

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

(THE EAST ASIATIC COMPANY, Limited)

- * Regelmæssig Rutebart paa
Siam, Ceylon, Straits Settlement,
Java, Kina, Japan, Australien, Vest-
indien, Mellemamerika og Vest-
kysten af Nordamerika.

Alle nærmere Oplysninger angaa-
ende Kompagniets Virksomhed
faas ved Henvendelse paa HOVED-
KONTORET, København, Filialerne
i Bangkok og Singapore eller Agen-
turerne.

DAMPSKIBSAKTIESELSKABET

„Progress“

KALVEBOD BRYGGE 4

KØBENHAVN

Telegram-Adresse:

„Mariuson“

Tlf. Central 12057

Aktieselskabet
BURMEISTER & WAIN'S
MASKIN OG SKIBSBYGGERI